

Plan voor hanging baskets in de vier grote kernen

Inleiding

Op 23 september 2025 werd de motie vreemd 'Verzorgen planten en bloemen in dorpscentra' aangenomen door de raad. In de motie wordt het volgende opgedragen aan het college van B&W:

“Met een plan te komen geldend voor de 4 (grote) dorpscentra met betrekking tot de verzorgen van planten en bloemen in de hanging baskets. Hierbij de plaatselijke belangengroepen te betrekken. De gemeenteraad hierover voor 1 maart 2026 te informeren over de uitkomsten.”

In de motie wordt nadrukkelijk beschreven dat het plan dat gepresenteerd moet worden aan de raad gaat om hanging baskets (en dus niet om andere bijzondere groenvoorzieningen zoals borders of staande plantenbakken). Daarom wordt in wat volgt gekeken naar de mogelijkheden voor het plaatsen van hanging baskets in elke kern om zo, zoals de motie ook voorschrijft, één lijn te trekken voor alle vier de dorpscentra.

Er zal allereerst worden gekeken naar de huidige situatie van de vier kernen, gezien de vertrekpunten van de vier kernen niet gelijk zijn aan elkaar. Vervolgens wordt het kostenplaatje in beeld gebracht. Tot slot een hoofdstuk dat gaat over de kaders die worden meegegeven voor eventuele uitvoering van het plan.

1. Huidige situatie

Voordat er een plan kan worden gemaakt is het van belang te weten hoe het zit met de huidige situatie ten aanzien van hanging baskets in de vier grote kernen. In onderstaand overzicht staat dit per kern beschreven:

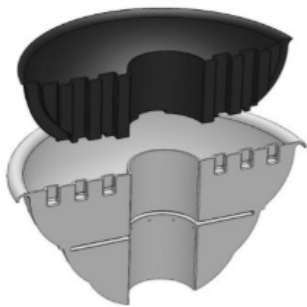
	Vriezenveen	Westerhaar	Vroomshoop	Den Ham
Hanging baskets aanwezig?	Nee	Nee	Ja 25 stuks Eigendom van gemeente Aangeschaft met eenmalig projectgeld t.b.v. centrum verbetering in 2025	Ja 16 stuks baskets in eigendom van bewoners van de Brink. Beugels zijn eigendom van de gemeente
Onderhoud van hanging baskets (bewateren)	n.v.t.	n.v.t.	Onderhoud werd niet gewaarborgd bij aanschaf. Daarom opgenomen als overschrijding van groenonderhoudsbudgetten in 2025 Geen financiering vanaf 2026	Gebeurt sinds 2012 door vrijwilliger

Nieuwe beplanting vanaf 2026	n.v.t.	n.v.t.	Nee, niet gefinancierd	Nieuwe beplanting wordt jaarlijks door de gemeente betaald (90 geraniums)
Zijn er andere bijzondere groenvoorziening en in het centrumgebied van deze kern?	Ja, 7 tijdelijke staande plantenbakken vooruitlopend op het ontwikkelen van centrum Vriezenveen Er loopt een onderhouds-contract bekostigd uit project centrum Vriezenveen voor drie jaar	Ja, vaste beplanting langs Hoofdweg en Kervelplein	Nee	Nee
Technische staat van lichtmasten getest?	Nee	Nee	Nee	Nee

2. Kosten

Hanging basket zijn er in veel verschillende soorten en maten. In dit plan is er gekeken naar de baskets die reeds in 2025 zijn aangeschaft voor Vroomshoop. Deze baskets zijn geschikt voor lichtmasten en beschikken over een waterreservoir waardoor er een laagje water in blijft staan. Zo hoeft er slechts 3 keer in de 10 dagen te worden bewaterd. Dit is onder voorbehoud, gezien er bij erg warme zomers vaker bewateren nodig zou kunnen zijn.

De kosten voor de hanging baskets zijn verdeeld in enerzijds eenmalige kosten en anderzijds structurele jaarlijkse kosten. Deze indicatie is gemaakt op basis van een opgevraagde offerte bij een lokale leverancier en zijn indicatief. Onderstaande afbeeldingen geven weer hoe de basket en de beugel eruit zien.

2.1 Kostentabel

	Kosten	Kostensoort
Aanschaf 25 hanging baskets (zonder beplanting)	€ 6806,25	Incidenteel
Beplanting 25 baskets (inclusief ophangen en verwijderen)	€ 2422,50	Structureel
Kosten onderhoud 25 Hanging Baskets (Watergift)	Per mast per keer= 6 euro Gemiddeld 3x per 10 dagen is 9x watergift per maand per mast. Seizoen loopt van mei t/m oktober dus 5 maand. Totaal aantal watergiften per jaar = 1150 voor 25 Hanging Baskets Kosten = €6750,00 Let op! Kosten kunnen hoger oplopen bij bovengemiddeld warme zomers	Structureel
Testen technische staat lichtmast	€50,00 per mast 25 masten = €1250,00	Incidenteel

In de tabel staat steeds het bedrag genoemd voor 25 baskets. In het volgende deel zal in kaart worden gebracht wat de totale kosten zijn als dit per kern wordt gerealiseerd.

2.2 Kostenoverzicht: elke kern 25 hanging baskets

Als elke kern gelijk wordt gesteld, betekent dit dat elke kern 25 baskets zal krijgen. Bij dit scenario wordt ervan uitgegaan dat de gemeente alle hanging baskets en de verzorging daarvan volledig financiert. Hierbij wordt dus ook het onderhoud dat eerder door een vrijwilliger werd gedaan in Den Ham overgenomen.

	Aanschaffen baskets	Keuring lichtmasten	Aanschaff en beplanting 2026	Onderhoud 2026	Totaal eenmalig	Totaal Structureel
Vroomshoop	n.v.t.	€1250,00	€2422,50	€6750	€1250,00	€9172,50
Den Ham	9 stuks (extra) €2450,25	€1250,00	€2422,50	€6750	€3700,25	€9172,50
Vriezenveen	25 stuks € 6806,25	€1250,00	€2422,50	€6750	€8056,25	€9172,50
Westerhaar	25 stuks € 6806,25	€1250,00	€2422,50	€6750	€8056,25	€9172,50
Totaal	€16.062,75	€5000	€9690,00	€27.000	€21.062,75	€36.690,00

Totale kosten over 2026: €57.752,75 euro

Totale kosten per jaar na 2026: €36.690,00 euro (exclusief indexatie)

Optioneel

Sinds 1 januari 2025 is er in de gemeente Twenterand een investeringsfonds 'Twenterand Invest' waarbij men een verzoek kan indienen:

"Heb je als bedrijf, ondernemer of instelling een leuk idee of ben je bezig met het organiseren van een project of evenement in Twenterand en kun je wel wat financiële steun gebruiken? Dan kun je aankloppen bij Twenterand Invest."

Wat voor soort projecten komen in aanmerking voor steun uit het fonds?

Van beveiliging van bedrijfsterreinen, straatversiering, evenementen in het centrum, agrarisch gerichte projecten tot sportieve en cultureel maatschappelijke evenementen."

De hanging baskets zouden dus goed kunnen worden aangeschaft middels een verzoek bij Twenterand Invest. Hierdoor kunnen de incidentele kosten voor de gemeente worden beperkt met €16.062,75. De vraag is dan wel wie eigenaar wordt van de baskets. Gewenst is dat de gemeente eigenaar wordt van alle baskets, zodat de baskets aan het einde van het seizoen samen kunnen worden opgeslagen bij de gemeentewerf.

3. Kaders en uitvoering

3.1 Risico's

In principe vormt het altijd een risico om hanging baskets op hoge hoogte op te hangen. Hanging baskets kunnen erg zwaar worden door de beplanting en het water dat er in gaat. **Hoewel lichtmasten sterk zijn, worden ze idealiter niet belast met veel extra gewicht.**

Lichtmasten kunnen bijvoorbeeld bezwijken onder het gewicht van een basket omdat de constructie van een mast niet altijd is berekend op ballast op hogere hoogte. Oudere lichtmasten vormen daarnaast een verhoogd risico omdat deze vaak al gecorrodeerd zijn aan de onderzijde, waardoor extra ballast kan zorgen voor het knikken van de mast.

Baskets kunnen ook vallen. Beschadigingen door verkeer of vandalisme verhogen de kans dat een basket valt doordat de beugels of basket niet meer voldoet. Ook dit vormt een risico voor de veiligheid van mensen.

3.2 Technische eisen en voorwaarden

Om het risico op ongelukken zo klein mogelijk te maken moeten in ieder geval de volgende punten in acht worden genomen.

- **Lichtmast moet voldoen aan de technische eisen (o.a. getoetst aan hoe oud de mast is).**

Toelichting: een lichtmast kan door ouderdom verweren. Een zware hanging basket kan er daardoor voor zorgen dat de lichtmast door het gewicht van de hanging basket bezwijkt.

Zowel oude als nieuwe lichtmasten hebben een verhoogd risico op omknikken bij het toevoegen van veel gewicht op hoogte. Nieuwe lichtmasten hebben vaak dunnere wanden omdat materiaal steeds duurder wordt. Oude lichtmasten zijn in de loop der tijd verweerd of gecorrodeerd waardoor ze zwakker zijn aan de onderzijde.

Of de staat van de lichtmast het toelaat om baskets aan te bevestigen dient dus van te voren te worden vastgesteld door de gemeente. Dit gebeurt aan de hand van een technische toets dat 50 euro per lichtmast kost (opgenomen in

het kostenplaatje van hoofdstuk 2). In een rapport dat wordt opgemaakt wordt bepaald of de technische staat van de mast voldoende is om het gewicht van een hanging basket aan te hangen. Dit wordt voor een langere periode vastgesteld (bijvoorbeeld 10 jaar), waardoor het incidentele kosten zijn.

Het maximum windvangend oppervlak van de bloembak bedraagt 0,5 m². Deze oppervlakte mag in verband met de constructiesterkte van lichtmasten niet overschreden worden.

- **De gemeente bepaalt te allen tijde welke lichtmasten worden gebruikt om baskets aan te hangen.**
De gemeente kan alleen zelf (al dan niet samen met de contracthouder voor openbare verlichting) bepalen welke masten goed genoeg zijn om te belasten met een hanging basket.
- **Baskets vormen een obstakel voor de verlichting van lichtmasten**
Toelichting: er dient in acht te worden genomen dat verminderde verlichting voor minder goed zicht zorgt. Dit vormt een risico voor de verkeersveiligheid omdat het zicht voor weggebruikers vermindert.
- **Wegprofiel moet voldoende ruimte bieden**
Toelichting: lichtmasten langs smalle wegen waar hoge vervoersmiddelen, zoals vrachtwagens of trekkers, doorheen rijden zijn niet of minder geschikt om de hanging baskets aan te bevestigen. De beplanting en de baskets zelf kunnen hierdoor snel beschadigd raken, wat het risico op ongelukken verhoogt.
- **Baskets dienen hoog genoeg boven het maaiveld te worden gehangen**
Toelichting: door de baskets minimaal 2,20 meter boven trottoirs te hangen en minimaal 4 meter boven een weg, wordt niet alleen de kans op vernieling door verkeer verkleind, maar ook de kans op vernieling door ongelukken of vandalisme.
- **Door middel van een contract dient overeengekomen te worden hoe de aansprakelijkheid is geregeld bij schade aan lichtmasten of letsel bij personen of schade aan andere assets in de openbare ruimte**

Toelichting: het moet aan de voorkant helder zijn welke partij waarvoor aansprakelijk is. Dit wordt contractueel vastgelegd.

Bovengenoemde voorwaarden zijn geformuleerd op basis van op het moment aanwezige ambtelijke kennis. Er kunnen altijd nieuwe of extra voorwaarden worden geformuleerd in het geval van nieuwe informatie en expertise.

3.2 Participatie

Het plan voor het ophangen van hanging baskets leent zich goed om te participeren met een hoge tree op de participatieladder. Zo kunnen de plaatselijk belang groepen 'meebeslissen' (hoogste tree op de ladder) over welke beplanting (soort en kleur) hierin moet komen.

Aan de hand van concrete voorstellen, die door de gemeente worden gedaan, kunnen de groepen een keuze maken voor hun eigen kern. Hierbij houdt de gemeente te allen tijde de regie over welke masten en welke beplanting er worden gekozen (deze moeten ten minste voldoen aan de in 3.2 genoemde voorwaarden).